

نحوه فسخ نکاح اهل تسنن در رویه قضایی

در دعوی فسخ نکاح، زوجین سنی و شافعی مذهب تابع مقررات مذهب خود می‌باشند و برای احراز وجود حق فسخ، از شورای روحانیت اهل تسنن استعلام می‌گردد.

رای خلاصه جریان پرونده

اقای ا. س. فرزند ع. باوکالت آقای ح. س. دادخواستی بطرفیت خانم ا. ب. فرزند ا. و به خواسته فسخ نکاح بعلت تدلیس و خسارت مادی و معنوی و ... تقدیم کرده است. از جمله وی سند رسمی ازدواج بشماره ترتیب ۵۰۰۲، ۷/۶/۱۳۹۵ دفتر ازدواج شماره ۴۸ حوزه ثبت *میباشد؛ که بموجب آن در تاریخ ۷/۶/۱۳۹۵ با خوانده ازدواج دائمی نموده است. تاریخ تقدیم دادخواست ۱۸/۳/۱۳۹۸ است؛ و تاریخ اظهارنامه ارسالی برای زوجه ۲۲/۳/۱۳۹۸ میباشد. (صفحه ۲۵ پرونده)

شعبه *با حضور قاضی مشاور و طرفین و وکلای آنان تشکیل شده وکیل خواهان خواسته را صدور حکم بر تایید و تنفیذ فسخ نکاح به استناد اظهارنامه مورخه ۱۸/۳/۹۸ اعلام کرده و دعوی درمورد خسارت مادی و معنوی و ... را مسترد کرده است. وکیل خوانده ادعای خواهان را واهی دانسته و بیان داشته قریب یک سال از زمان عروسی گذشته و بنا به گفته موکل کوچکترین مشکلی از لحاظ مقاربت جنسی وجود نداشته است؛ و درمورد مراجعه به پزشک موکل به خواهان اعلام نموده و در حضور شهود بوده است. خواهان خود پزشک و دارای تحصیلات دانشگاهی و علمی است؛ و رضایت خود را برای جراحی اعلام کرده است؛ و تدلیسی واقع نشده است. ... نظر به اینکه تدلیس امری فوری است؛ و اظهارنامه سه روز پس از تقدیم دادخواست داده شده حق وی ساقط شده است. خواهان اظهار داشته یک سال بعد از عقد متوجه سنگینی در واژن خود شد و به دکتر مراجعه و گفتند تنگی واژن داری و با یک برش کوچک درست میشود؛ و این عمل با رضایت شوهر صورت گرفته است. در دوران نامزدی با هم رابطه زناشویی داشتیم، ولی بخاطر عرف محل از انجام رابطه زناشویی خاص ممانعت می‌کردم.

دادگاه: زوجه را به سازمان *ی از لحاظ مشکل مقاربتی از قبیل قرن و ... معرفی کرده است. مورد قسمت دوم خواسته درمورد خسارت مادی معنوی به دلیل تدلیس بموجب رای شماره *مورخ ۲۳/۵/۱۳۹۸ قرار رد دعوی خواهان را صادر کرده است.

رییس سازمان *ی شهرستان *بموجب نامه شماره ۲۶/۶/۹۸، ۲۱۰۲۰۷/۱۰/۹۸، پاسخ داده حسب تصویر پرونده ارائه شده خانم ا. ب. در تاریخ ۳/۵/۹۶ بعلت تنگی پرده بکارت و میاندوراه تحت عمل جراحی قرار گرفته و در طی عمل جراحی تحت انجام برش در ساعت مرسوم به ساعت ۶ قرار گرفته است. در حال حاضر پرده بکارت از نوع متسع منخوله است؛ و مشکلی از نظر انجام نزدیکی ندارد.

دادگاه: نظریه سازمان *ی را بلحاظ اینکه زوجین مسلمان و سنی با مذهب شافعی میباشند به شورای روحانیت اهل تسنن *ارسال و خواسته تا با دعوت زوجین اعلام دارند حق خیار فسخ نکاح برای زوج در صورت علم و جهل قبل و بعد از عقد میباشد. یا نه؟ و در صورت درمان و رفع مشکل نزدیکی حق فسخ زایل میگردد. یا نه؟ دادگاه با توجه به اعتراض وکیل خواهان به نظریه سازمان *ی مراتب را جهت طرح در کمیسیون سازمان *اذربایجان غربی از طریق سازمان *اعلام کرده است؛ که بموجب پاسخ شماره ۱۰/۹۸/ک/۹۷۶ مورخ ۱۱/۹/۱۳۹۸ سرپرست اداره کمیسیون‌های سازمان *کمیسیون تخصصی سازمان *ی در ۵/۹/۹۸ تشکیل و نظریه اعضا کمیسیون بشرح زیر اعلام شده است. (پرونده پزشکی بررسی شد بر این اساس نامبرده درمورخه ۳/۵/۹۶ بعلت تنگی پرده بکارت و میاندوراه تحت عمل جراحی قرار گرفته است؛ و در طی عمل جراحی تحت انجام برش در ساعت مرسوم ب ساعت ۶ قرار گرفته است. در حال حاضر پرده بکارت از نوع حلقوی متسع منخوله میباشد؛ که در اثر جسم سخت طی بیش از سه هفته اخیر ایجاد شده است؛ و اشکالی از نظر جنسی و مقاربتی احراز نگردیده تنگی واژن احراز نگردید.)

بموجب پاسخ دبیر و اعضای محترم شورای روحانیت شهرستان *به شماره ۱۰۲، ۷/۱۰/۹۸ راجع به دادخواست آقای ا. س. علیه خانم ا. ب. دکتر معالج جواب داده است؛ و زوج زوجه را تصرف نموده است؛ و با توجه به نظریه دکتر معالج و دخول زوجه حق فسخ منقذ است. (صفحه ۵۶ پرونده)

شعبه *پس از اخذ نظریه قاضی مشاور بموجب رای شماره *۵/۱۱/۹۸ درخصوص دعوی آقای ا. س. فرزند ع. با وکالت آقای ح. س.؛ و بطرفیت خانم ا. ب. فرزند ا. با وکالت خانم ل. ا.؛ و بخاسته تایید و تنفیذ فسخ نکاح بلحاظ تدلیس به استناد سند رسمی ازدواج دادگاه با احراز رابطه زوجیت طرفین دعوی بموجب سند رسمی ازدواج و نظریه سازمان *ی و کمیسیون تخصصی سازمان *ی استان *عمل جراحی بعلت تنگی پرده بکارت و میاندوراه انجام و پرده بکارت از نوع متسع و منخوله بوده و تنگی واژن و مشکل جنسی و مقاربتی محرز نگردیده است؛ و با توجه به اینکه زوجین اهل تسنن و شافعی مذهب بوده و برابر استفتای صورت گرفته از شورای روحانیت اهل تسنن *زوج زوجه را تصرف نموده و بلحاظ نظریه دکتر معالج و منخوله شدن زوجه حق فسخ منقذ گردیده است؛ لذا دادگاه با توجه به دفاعیات موثر خوانده و رد نظر قاضی مشاور دعوی خواهان را وارد ندانسته و مستندا به ماده واحده قانون اجازه رعایت احوال شخصیه ایرانیان غیر شیعه حکم بر رد دعوی خواهان صادر کرده است.

اقای ا. س. با وکالت آقای ح. س. نسبت به دادنامه یاد شده تجدیدنظر خواهی نموده که پس از پاسخ وکیل تجدیدنظر خوانده شعبه *بموجب رای شماره *۲۴/۱/۱۳۹۹ با رد اعتراض تجدیدنظر خواه رای تجدیدنظر خوانده را تایید کرده است.

اقای ا. س. با وکالت آقای ح. س. نسبت به دادنامه فوق الذکر فرجامخواهی بعمل آورده است؛ که پس از پاسخ وکیل فرجامخوانده پرونده به دیوانعالی کشور ارسال و به این شعبه ارجاع شده است. لایحه اعتراضیه بهنگام شور قرانت میشود.

هیات شعبه در تاریخ بالا تشکیل گردید. پس از قرائت گزارش عضو ممیز و ملاحظه اوراق پرونده و انجام مشاوره بشرح زیر مبادرت به صدور رای مینماید.

اعتراض وکیل فرجامخواه با توجه به مندرجات پرونده و رسیدگی‌های بعمل آمده وارد نیست و رای دادگاه بنا به جهات و دلایل منعکس در ان از جمله نظریه سازمان* و نظریه کمیسیون تخصصی سه نفره سازمان* ای استان* و پاسخ دبیر و شورای محترم روحانیت شهرستان* که حق فسخ منتفی است؛ و با توجه به اینکه زوجین سنی و شافعی مذهب می‌باشند و تابع و پیرو مقررات مذهب خود هستند از هر حیث منطبق با موازین قانونی میباشد؛ لذا صرف نظر از اینکه در خیار تدلیس فوریت استفاده از خیار شرط ضرورت دارد؛ و بالحاظ عمل جراحی در تاریخ ۳/۵/۹۶ ان هم با رضایت شوهر تقدیم دادخواست در ۱۸/۳/۱۳۹۸ موجب اسقاط حق خیار در صورت صحت ادعا هم شده است. نتیجتاً رای فرجام خواسته با توجه به ماده واحده قانون اجازه رعایت احوال شخصیه ایرانیان غیرشیعه و تبصره ماده ۴ قانون حمایت خانواده و ماده ۳۷۰ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی ابرام و پرونده اعاده می‌گردد.

خبرخوان
حقوقی
میزان